

Glasiló „Slovenskega čebelarskega društva“

za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani.

Urejuje **Frančišek Rojina.**

Izhaja po enkrat na mesec in se pošilja udom brezplačno.

Vsebina: Urednik: K sklepu četrtega letnika. — Fr. Rojina: Praktična navodila za december. — Fr. L.: Začetnikom dober svet. (Dalje). — Fr. Rojina: Čebelarski shod v Gradcu. — Ant. Žnideršič: Odbiranje in vzgoja plemenskih matic. (Konec). — Dopisi. — Raznosterosti. — Vabilo k občnemu zboru »Slov. čeb. društva«. — Listnica uredništva.

K sklepu četrtega letnika.

(Urednik.)

Pri zaključku letošnjega „Čebelarja“ pregledal sem vse štiri letnike ter jih primerjal enega z drugim. Z menoj vred mi bo vsakdo, ki bere „Čebelarja“, pritrdil, da list napreduje, vsaj je letošnji letnik narasel na 168 strani. V primeri z avstrijskimi čebelarskimi listi, lahko rečemo, da ne zaostaja za nobenim drugim in ima celo več strokovne vsebine, kot večina drugih. Štirji drugi listi te vrste imajo pač po nekoliko več strani, a v marsikateri številki vzamejo skoraj polovico prostora društvene vesti in poročila raznih podružnic, kar nima nikake strokovne vrednosti za širše čebelarske kroge, naš „Čebelar“ pa ima skozi in skozi stvarno vsebino in na sleherni strani najde ta ali oni kaj zase.

Dobro pa vemo, da „Čebelar“ še ni popolen. Pričeli smo prav pri temelju in na člankih se pozna, kako se razširja obzorje slovenskih čebelarjev. Res je, da zdaj še nismo na tisti višini čebelarske vede, kot drugod, in bi zato ne bilo prav, ko bi za naše čebelarje že sedaj na dolgo in široko pisali n. pr. o čebelni fiziologiji in biologiji, s čemur se bavijo čebelarski učenjaki, temveč se kar bolj po domače pomenimo o tem, kar nam je najbolj potrebno vedeti. Pozneje pa, ko se bomo še bolje umeli, pregledali bomo vse bolj natančno notranje življenje posamezne čebele, kakor tudi celega ljudstva in še marsikaj družega.

Dober čebelarški list mora prinašati tudi slike, a te stanejo denar, mnogo denarja. Če ima letošnji „Čebelar“ 16 slik, zahvaliti se imamo le dobrim ljudem, ki so nam jih oskrbeli, v prvi vrsti gosp. Žnideršiču. Lahko bi jih napravili več, ko bi vsi udje storili svojo dolžnost, a ta brezbriznost naših čebelarjev presega vse meje. Zaporedna številka vstopivših udov znaša že veliko čez 900, plačalo jih je pa nekaj čez 500! Razven te kalamitete, plačevati smo morali še zaostali dolg, da bo mogel morebiti že na prihodnjem občnem zboru (glejte na zadnji strani vabilo!) gosp. blagajnik položiti čist račun. Če se to v resnici zgodi, je to velika zasluga odbora, ki je hranil in stiskal na vseh koncih in krajih. Zato se tudi ni moglo v tem letu kaj drugega storiti za člane, kot jim pošiljati „Čebelarja“, ki je sicer vreden tega denarja, a kadar bo društvo v aktivni, storilo se bo po pravilih še marsikaj drugega v prosep slovenske čebeloreje.

In zdaj se obračam do Vas, gospodje sotrudniki, s pristrčno zahvalo za Vašo pomoč pri „Čebelarju“. V prvi vrsti je zasluga Vaša, da je naš društveni list tak, kakoršen je. Kdor pozna količkaj čebelarsko časopisje in slovstvo, mora priznati, da je za naše razmere „Čebelar“ na pravem mestu. Ocenjevalni odbor letošnje čebelarske razstave češkega čebelarskega društva „Pohoran“ v Třebiču na Moravskem priznal mu je krasno diplomo za zasluge, kar bodi Vam in z Vami tudi meni v častno plačilo. Da pa bo naš „Čebelar“ tudi v prihodnje tako vrlo napredoval, priporočam se še za prihodnje leto za Vašo pomoč, od katere je odvisna prihodnost društvenega glasila. Želeč Vam, gospodje sotrudniki, in vsem dragim čebelarjem vesele praznike, veselo svidenje na občnem zboru in srečen nastop novega leta, sklenem letošnjega „Čebelarja“, ki je bil tako-le odlikovan:

DIPLOM

VČELAŘSKÉHO SPOLKU „POHORAN“

UDĚLEN SOUDEM ZNALCŮ

PRVÉ ZEMSKÉ VÝSTAVY VČELAŘSKÉ V TŘEBIČI ROKU 1901.

CTĚNÉ REDAKCI

„SLOVENSKI ČEBELAR“

V LJUBLJANI

ZA ZÁSLUHY O POVZNESENÍ A ROZŠÍŘENÍ VĚDY VČELAŘSKÉ.

V Třebiči dne 22. srpna 1901.

Jednatel:

Em. Krajina.

Předseda výstavního výboru:

Lud. Doležal:

Praktična navodila za december.

(Fr. Rojina.)

Montekukuli, jeden izmed najslavnejših avstrijskih vojskovodij, je rekel, da se potrebuje za vojsko prvič denarja, drugič veliko denarja in tretjič prav veliko denarja. Ti prvič, drugič in tretjič so mi prišli na misel, predno sem

začel pisati zadnje praktično navodilo v tem letu. Vzumljeno imamo veliko armado, ki maršira v boj proti svojemu najhujšemu sovražniku — zimi. Za to veliko vojno pa potrebujejo naši regimenti prvič miru, drugič veliko miru in tretjič popolnega miru. Zatoraj, dragi čebelarji, ki ste generali vaših polkov, čujte in spolnajte natančno zadnje avizo, katero vam podaja v zadnjem trenutku vaš vrhovni vojskovodja „Čebelar“: „Mir, mir, mir vsej milijonski armadi! Pazite, da se ne približa vašim polkom od spredaj, zadej ali od strani kak zviti sovražnik, najsibo ropot, veter, solnce — ki je v tem času volk v ovčji obleki — ali pa kak špijon, katerega brez pardona takoj usmrtite, naj je to miš ali rovkva! Upoštevajte vse to, potem ste si lahko v svesti zmage, drugače pa — griže!“

Blagor čebelarju, ki ima napram svojim čebelam čisto vest, da je storil vse potrebno za njih prezimovanje. Naj burja še tako zavija in tuli in mete s snegom okoli čebelnjaka, čebele so na varnem, vsaj jim ne pride do živega. Tudi čebelar je na gorkem, a on se ne zalize kot polh in ne more vedno spat, čeprav je „gruden od leže truden“, ampak ima vedno kaj početi. Le in le zleze izza peči ter popravlja panje ali pa naredi kakega novega. In nov panj ni, da bi gledal neposlikan iz čebelnjaka, treba mu bo toraj napraviti kako stvar na končnico. Rôpov oče sicer ne znajo svetnikov slikati, pa imajo vendar vse svoje panjove „zmalane“. Tudi nimajo različnih barv in raznih čopičkov, a iznajden mož, kakor so oni, si vedo pomagati. Omenil sem nekoč, da so bili v mlajših letih „cimperman“, in še zdaj imajo nekaj one prsti, iz katere delajo tesarji ono rudečo tesarsko barvo, s katero „požnorajo“ les, da ga ravno obtešejo. Kadar naredo nov panj, ga vsakega sproti tudi poslikajo, in ne morejo strpeti, da bi jih več ob jednem ne okrasili. „Cimpermanska farba“ je takoj narejena, malo prsti in vode skupaj zmešajo, potem ošpičijo prvi cvek, ki jim pride ravno v roke, in slikanje se prične. Zadnjič sem jih ravno pri tem imenitnem delu naletel, pa so bili tako zaverovani in zamišljeni, da so mi komaj odzdravili in prav resnega obraza so bili. „I kaj pa vendar delate“ — vprašam. „Mavam“ — mi na kratko odgovore. Ker niso bili prav nič zgovorni, sem tudi jaz iz spoštovanja molčal. Gledal sem več kot pol ure, kako so pomakali cvek v črepino z rudečo barvo ter škripali ž njim po skončnici, naposled jih vendar prašam, kaj bo to? „Zdaj še ne vem“, — se odrežejo. Ker tudi jaz nisem mogel pogruntati, kaj bo iz teh rudečih lis in črt, sva se nekoliko z materjo pogovorila, ki so rekli med drugim: „Tako veselje ima s tem pacanjem, da prej naredi tri nove panje, predno jednega napacá“. To je bilo dobro, da so očka že malce gluhi, da naju nisu slišali, drugače bi bila zopet „šnoba“. Po dolgem čakanju pa so globoko vzdihnilo ter odložili cvek v črepino. „Hvala Bogu, zopet imam jednega!“ Pristopim občudovat njih umotvor, pa ni mi hotelo v glavo, kaj pomeni ta — — ne vem kako bi se izrazil, da bi boljše označil njih „mav“, zato v svoji nepremišljenosti izbleknem in vprašam, kaj je vendar to? „Lej no, to so — „hvače“!“ In potem so mi razkladali — kakor jaz svojim šolarčkom v prvem razredu — vse dele hlač ter mi prav nazorno kazali na sliki. Med tem pa so opazili, da manjkajo še žepi in v pol ure so bili tudi

taisti „namavani“, samo precej na ven so jim ušli, vendar jaz zdaj vem, da so „hvače“, kar bodo tudi vsakemu radi povedali, če bo hotel kdo vedeti, kaj pomeni ta — hm, slika. Naredili so tudi še tabernakelj, rožco, tri križe in fanta, ki jim je ratal, ko so hoteli narediti tico „feno“.

Vidite, dragi čebelarji, priden čebelar ima vedno kaj opravila, če ne tega, pa drugo, in jaz bi še nekaj svetoval, kar bi bilo potrebno. Marsikdo je morebiti kako številko „Čebelarja“ kam založil, ki se bo izgubila, če je ne poišče. Tedaj bi bilo prav, da spravi vse številke skupaj, pregleda še njih vsebino in jih spravi, morebiti jih bo rabil še kdaj njegov sin — če mu ga je Bog dal. Če le ne more kake številke najti, mu jo bo naš blagajnik, gospod Pucihar, faktor Blasnikove tiskarne v Ljubljani, drage volje rad poslal, samo poslati mu je treba za vsako številko znamko za 10 kr. = 20 h, tako je rekel odbor v svoji zadnji seji. Tudi vse ostale letnike je dobiti, broširane ali kar v listih, po katerih naj seže, kdor jih še nima, ker mu bodo v prid.

Stara navada je, da si prijatelji pri razstanku sežejo še jedenkrat v roke. Ker ste mi vsi čebelarji, s katerimi sem skozi celo leto v mesečnih praktičnih navodilih občeval, vsaj od moje strani prijatelji, srčni prijatelji, in ker se s temi navodili za letos od Vas, dragi čebelarji, poslavljam, Vam kličem vsem: „Zdravstvujte in na srečno svidenje v novem letu!“

Začetnikom dober svet.

Poroča Fr. L.

(Dalje.)

13. **Pik.** Da je čebelni pik izvrstno zdravilo, zlasti zoper revmatizem, dokazujejo zdravniki in tudi skušnja. O tem pa je „Slov. Čebelar“ že več poročal. Zato se ni treba čebelnega pika bati.

Začetniku svetujem, naj se le pusti malo opikati, da spozna, koliko je oteklini po čebelnem piku podvržen. To je neobhodno potrebni — čebelarški krst!

Nekaterega čebelarja lahko opika pet ali deset čebel, pa vendar se mu oteklina komaj pozna. Nekateri pa po enem piku nenavadno oteče.

Taki naj si kupi ali naredi čebelno kapo, ker z zatečenim nosom kot kumara prikazati se kot duhovnik ali učitelj med razposajeno otročadjo, bi ji napravil grozno, sebi pa neprijetno veselje. Roke pa imej vselej proste — rokavic nikar ne rabi, ker delo v panju z orokavičenima rokama je nepopisljivo nerodno!

Jaz si omočim roke pred vsakim večjim opravkom s čebelami z vin-skim jesihom, in še nikoli me ni nobena čebela pičila, ako je nisem po neprevidnosti pritisnil! Ako te čebela piči, potegni takoj želo iz rane in namaži si rano ali z dobro slivovko, ali s salmijakom v lekarni kupljenim, ali z medom ali s tobakovo vodo, ali če družega pri rokah (v čebelnjaku) nimaš, s slino ter pokladaj na pičeno mesto mokro ilovico ali prst, ali pa zelen sočnat rastlinski list. Sploh kaj tacega, kar jemlje iz rane gorkoto — kar hladi, ker ako bi rano obvezal ali ogreval, bi še bolj otekla!

Sicer pa kot pameten čebelar varuj se vsega tega, s čemur bi čebele po nepotrebnem dražil, na pr. ropotanja, otresanja panjev itd. Ne hodi pred čebelnjak ves poten, ne stoj brez potrebe pred žreli panjev — čebelam na potu in bodi miren, ne mahaj z rokama okrog sebe, ako te čebela napade, — mirno odidi, če te pa piči — zahvali se! Pred nevihto in ob hudi vročini so čebele najbolj hude.

14. **Pitanje** čebel je dvojno: a) pitanje za silo ali v preživljenje in b) pitanje za pomnoženje čeb. ljudstva t. i. spekulativno.

a) Pitanje v preživljenje čebel vrši se v jeseni, ako si čebele niso mogle za zimo nabrati, ali ako v spomladi in po letu radi dolgotrajnega slabega vremena ne morejo na pašo in nimajo zaloge medu.

V dopolnjenje zaloge medu za zimo pitaj, če nimaš dobrega medu, z razredčenim sladkorjem (boljši od navadnega je kandis ali tržaški sladkor). Na tri litre vode deni štiri kilograme sladkorja in za en lešnik čistega, v prah zdrobljenega vinskega kamna in pusti to tekočino mirno vreti. Pene posnemaj, dokler ni tekočina popolnoma čista. Zvečer pa ob mraku pokladaj ta pitanec čebelam mlačnega, v množini od pol do enega litra, — dan za dnevom, dokler ni zaloga v panju dopolnjena. Ako pitaš z medom, moraš jim pokladati nerazredčen med. Posode za pitanje so različne. Najboljši je Gerstungov pitalni balon.

Ako pa nimaš za tak balon pripravnega panja, potem si naredi bolj plitve in toliko bolj široke posode lesene ali pa iz cinkaste ploščevine (pleha), ki bi obsegale do 1 kg pitanca. Vrh tekočine moraš položiti bukovo ali hrastovo, 4 mm debelo, luknjičasto deščico, ki v posodi zložno plava in se lahko pomika navzdol, kedar čebele kaj pitanca že posrkajo. Lesene posodice za pitanje so bolj priporočljive, ker se v njih pitanec tako hitro ne shladi, kot v ploščevinastih. Za snaženje so pa zopet ti boljši.

Kedor ima panjove s premakljivimi satniki in ima dosti medenih satov od drugih panjev, — ta obesi v potrebni panj mesto praznih satnikov — kakor je že panj močan — pet ali šest medenih satnikov in opravi je.

Šest kilogramov sladkorja nadomesti osem kilogramov medu in čebele na sladkorju bolje prezimijo, kakor na slabšem medu, na pr. jelovem ali smrekovem. Koncem septembra moraš pitanje v preživljenje dokončati.

Za zimo — od 1. oktobra do 1. aprila — ako imaš čebelnjak v zatišju in panjove gorko zapažene, potrebuje močno ljudstvo od 7 do 8 kg pitanca.

b) Spekulativno pitamo spomladi nekako 16—21 dni pred cvetom črešnje, ako je že toplo vreme — toraj v sredi aprila. Kjer pa ni jesenske paše (ajde in jesenskega resja), v začetku avgusta, ako hočemo vzimiti močne panjove z mladimi čebelami. Za ajdovo pašo pa tri do šest tednov pred njo, da dobimo ob najboljši paši veliko delavk.

Spekulativno pitati se smejo pa le močni panjovi in vselej le z dobrim, zanesljivim, najbolje ajdovim medom, nekoliko z vodo razredčenim. Med zmešaš z gorko čisto vodo na gorki peči, da se dobro raztopi.

Ako pa nimaš medu — rabi se tudi sladkor in sicer na 1 kg sladkorja, pol litra vode in vsaj eno jedilno žlico medu, kar se skuha, kakor že ome-

njeno. Pa od tega pitanca ne pričakuj posebnega uspeha, ker dober med je spomladi za to pitanje nenadomestljiv! Ko čebele zvečer nehajo leteti, dajejo se vsakemu močnemu panju tri jedilne žlice pitanca po tri dni zaporedoma in potem se šest dni preneha; to se ponavlja, dokler narava sama ne ponuja dovolj paše in je ugodno vreme, da jo morejo čebele izkoristiti. Pa pomniti treba, da morajo taki panjovi še dosti svojega medu imeti. Ako ga pa nimajo, mora se jim po šest jedilnih žlic naenkrat podajati! Ob zunanji dobri — zadostni paši — se ne sme pitati.

Ob enem pa skrbi, da imaš blizu čebelnjaka vselej pripravljeno nekoliko osoljeno vodo v plitvem, z mahom napolnjenem koritcu. Mesto vode rabijo za napajanje že mnogi čebelarji posneto ohlajeno, nekoliko oslajeno in prevreto mleko; seveda ga le v malih posodicah ali pitalnem balonu čebelam pokladajo. Dokazano je, da nadomestuje obnožno in vodo, kar oboje potrebujejo čebele za svoj plod.

15. **Pregledovanje čebel.** Če dopušča vreme, t. j. če je lep, tih in topel dan, da dosega gorkota v senci + 6° R, glej da vsak mesec od novembra do marca čebelam žrela odpreš, da se zamorejo očistiti in spreleteti. Ako je odeja, s katero so znotraj panjovi zapaženi, vlažna — jo na solncu posuši in potem nazaj deni.

Ako se kateri panj noče osnažiti, pritisni uho na vratca in če slišiš mirno šumenje — smeš prepričan biti, da je vse v redu in da ne čuti potrebe očiščevalnega izleta. Če ga pa hočeš k izletu prisiliti — dihni vanj skozi žrelo in nalahkoma potrkaš na njegovo končnico.

V drugi polovici mesca marca ob lepem solničnem gorkem dnevu odpri svoje panjove, postrgaj njihova dna, preišči pri vsakem panju posebej mrtve čebele, če ni morda vmes matice, in ko čebele močno izletavajo, poglej, če imajo še dosti živeža.

Iz panjev odstrani vse neobsedene, plesnive, onesnažene, trhle in trotovske satnike. Te nadomesti s satniki, v katerih je med, ali če takih nimaš, pa z lepimi praznimi, a le s čebelnimi celicami. Ako čebele nimajo dosti živeža, jih moraš zopet dobro založiti.

Toraj v panju pusti le toliko lepega, čebelnega in medenega satovja, kolikor ga čebele obsedati morejo, drugo vse odvzemi, panj zopet dobro z zimsko odejo obloži in zapri, čebele pa pusti lepo v miru do spekulativnega pitanja. Zimsko odejo pusti na panjovih do mesca junija.

Po zimi zelo oslabela ali brezmatična ljudstva združiš lahko takoj pri tem pregledovanju — kako se to stori, bodeš bral pod naslovom „Združevanje čebel“.

Svetujem vsakemu čebelarju, da od mesca aprila do vzimljenja čebel, vsaj enkrat na štirnajst dni vse svoje panjove opazuje pri izletavanju in tudi v panjove pogleda, če so v redu, ker marsikateri močni panj se v treh tednih lahko uniči ali po molju, po roparicah, gnjilobi, ali vsled izgube matice itd.

Nek čebelar v mojem okolišču je imel letos 97 lepih, močnih panjev. Odpotoval je, panjev ni nikomur v skrb izročil in pri svojem povratku najdel je 17 panjev praznih!

Po letu pregleduj notranjščino panjev nekako ob tretji uri popoldan, ker ta čas je najmanj čebel delavk doma in ne obletujejo čebelnjaka tako, kakor zjutraj. Pri tem opravilu bodi potrpežljiv, ne dihaj v panj, ne upij in ne pij alkoholičnih pijač — zlasti žganja ne, ki je čebelam silno zoperno.

16. **Roji** so dvoji: a) naravni in b) umetni.

a) Naravni so, ako čebele same rojijo.

Rojijo pa takrat, kedar je trotja ali matična zalega pokrita. Čebele letavke, pred rojenjem ne izletujejo v taki množini, kot navadno, ampak počivajo pred žrelom ali pa tekajo iz panja na brado in zopet v panj. V panju se čuti čem dalje, tem boljše neko vznemirjenje, dokler se čebele ne vsujejo iz panja.

Ta prvi roj iz vsacega panja imenuje se prvec, in ima staro rodovitno matico, ki navadno zapušča panj v sredi roja.

Tekom osmih dni izleti iz izrojenca (iz panja, ki je rojil) drugi roj — drujec, in dva, tri dni kasneje, že tretji roj — trekovec itd.

Ti roji, drujec, trekovec itd. imajo po več neoplojenih matic.

Mnogi čebelarji trdijo, da je boljše roje pustiti v zrak, kakor jih že pri žrelu ujeti.

Ujemalniki so različni. Če hočem ujeti roj takrat, kedar se usuje iz panja, rabim ujemalnik iz organtina, katerega lahko na enem koncu s t. i. kleščami v žrelo pritrdim, na drugem koncu pa podprem s kako palico, da stoji lepo vodoravno. Jako praktično narejenega dobiš pri g. Petru Pavlinu v Krakovem pri konjušnici v Ljubljani.

Ako pa pustiš roj, da kroži nad čebelnjakom, potem ti družega ne preostaja, kot čebele, kadar so se navadno na kako vejo usedle, ogrebiti s kako kokošjo perotnico v navadni panjič, katerega na drog pritrdiš in pod čebelni grozd porineš. Panjič ali pa škatljo potem obesiš na vejo, ali postaviš z odprtino navzgor pod drevo v senco in pustiš pri miru do večera, da se čebele okrog matice lepo stisnejo. Med tem časom si pripravi novo bivališče za roj. Nadrgni ga znotraj z meliso, da se v njem raje ustanovi. Prvoroj vsajaj v panj, v katerega daš nekaj okvirčkov z malimi začetki satovja pod zgornjo deščico okvirčka pritrjenimi, na pr. z voskom, v katerem je na ognju za polovico manj raztopljene kolofonije.

Drugoroju ali drujcu (zlasti se kasnemu) daj panj z že izdelanim čebelnim lepim satovjem, ali pa umetnimi medstenami, katere do ene tretjine okvirčka od zgoraj dobro pritrdiš, da ti jih čebele ne odtrgajo. (Medstene, narejene z Rietschejevo stiskalnico, dobiš pri znani tvrdki Bile in Žnidaršič v Il. Bistrici). Kar zadene število satnikov, to se ravna po teži in velikosti roja.

Dobro je tudi mlademu roju (zlasti drujcu in še bolj trekovecu) dati iz panja izrojenca en satnik z mladim, še odprtim plodom. Če je izgubil matico, si jo lahko vzgoji in sat z zalego ga zadržuje novo bivališče zapustiti.

Če nastane deževno vreme, moraš roj tretji dan pitati. Slednjič svetujem, da ne jemlješ od nobenega panja več kakor le dva roja. Druge izrojenecu vrni. Od prvca ali pa drujca jemlji pa le en roj. Roju (drujcu, tre-

koven itd.), katerega hočeš vrniti izrojencu, moraš vse matice uničiti in šele drugi dan ob 6. uri zvečer ga vrni izrojencu, kateri je v tem času razven ene najboljše, že tudi vse druge matice uničil.

Ako pa hočeš le prvca dobiti, vjemi kako neoplojeno matico od dobrega močnega plemenjaka, ki je že v drugič ali tretjič rojil in to isti dan, ko je prvec izletel, proti večeru izrojencu, ko si bil vratca ali zadnjo končnico panja odprl in ko so se čebele v panju bolj skupaj stisnile, spusti jo izrojencu v panj skozi žrelo. Vpuščena matica vse druge nevarovane matice pomori, v štirih dneh se, ako je lepo vreme, oplodi in panj izrojencem začne pridno delati in ne roji več.

Ali pa po roju isti dan ob dveh popoldan panj izrojencem kam drugam postavi in na njegov prostor postavi njegovega prvca. S tem oslabiš izrojencem, ker vse čebele delavke dobi prvec. A panju izrojencu moraš prve dni vode podajati radi plodu — ker nima čebel delavk, ki bi vodo prinašale. Radi oslabiljenja ne misli več rojiti in vendar, ker ima veliko plodu, si hitro opomore. Če pa panju izrojencu osmi dan po odhodu prvca, izrežeš vse matične celice razven ene, tudi ne bode rojil.

Roje drujce in trekovce od istega dne skupaj stresi v novo bivališče. Škoda jih deliti v slabiče! Če pa hočeš tudi dva prvca združiti, ki sta isti dan zapustila svoja panjova, moraš eno matico zapreti v kletko, drugo pa uničiti. Da se združena prvca ne koljeta, poškropi ju s kako neškodno dišavo, (nikoli s karbolinejem, petrolejem, terpentinom itd.!!) pritrdi kletko z matico v novi panj, in daj jima zvečer kaj mlačnega medu. Kedar se čebele popolnoma pomirijo, izpusti jim zaprto matico.

Dva premočna prvca, ki sta skupaj sedla, razdeliš, ako jih streseš v zaboj, na katerega pokrovu od spodaj pritrdiš dve vejici daleč narazen. Ali pa stresi vse čebele na rjuho, poškropi jih z vodo, matice poišči in vsako posebej v matično hišico zapri in iste pritrdi na dno pokrova zaboja, v katerega potem vse čebele z rjuhe stresi. To je popolnoma zanesljivi pripomoček, da se čebele ločijo. Mesca avgusta ne sprejemaj več nobenega roja, — vrni ga!

Panjev, v katerih je izrojencem, drujcem ali trekovcem, nikar skozi 12 dni ne odpiraj in okvirčkov ne prestavljaj, ker se lahko zgodi; da se ob tem času vrne mlada matica iz prašenja v panj in čebele jo v razburjenosti vduše.

Upam, da vsi čebelarji začetniki ostanejo tudi prihodnje leto kot naročniki „Slov. Čebelarju“ zvesti in zato v prihodnji številki:

(Dalje sledi.)

Čebelarški shod v Gradcu.

(Fr. Rojina)

Dne 27. oktobra t. l. napravilo je centralno čebelarstvo za Avstrijsko potovalno zborovanje v Gradcu v namen, da bi zjedinjeni štajerski čebelarji pristopili k temu društvu. Tega shoda udeležil se je izmed štajerskih Slovencev edini gosp. Kurbus — namenjen je bil tudi gosp. Jurančič, pa je bil po opravkih zadržan — in jaz, kot odposlanec odbora našega društva.

Prvi govornik Muck, predsednik centralnega čeb. društva za Avstrijsko je v dolgem govoru našteval dobrote, katere uživajo člani centralnega društva ter primerjal vrline „Bienen-Vater-ja“, glasila tega društva, z onimi „österr. ungar. Bienenzeitung“, ki je glasilo štajerskega deželnega (seveda nemškega) čebelarskega društva. Govoril je mirno, taktno in prepričevalno, vendar so imeli protigovorniki — bil je razven predsednika tudi ves odbor štajerskega čeb. društva navzoč — toliko razlogov proti združitvi, da so jednoglasno odklonili vabilo prvega govornika. Vsebina nasprotnih govorov je, na kratko označena, ta, da bi ne bilo prav, ko bi dosedanjo štaj. čeb. društvo izgubilo značaj samostojnega društva, ampak bi postalo le podružnica spodnjeavstrijskega čeb. društva, ki se zove sicer centralno čeb. društvo za Avstrijsko sploh, v resnici pa je le deželno društvo, ker imajo od njega le spodnjeavstrijski čebelarji največ koristi. Zahtevalo se je, naj centralno društvo spremeni svoje ime in naj se imenuje le čeb. društvo za Spodnje Avstrijsko. Vsa deželna čeb. društva naj se združijo potem v mogočno zvezo avstrijskih čeb. društev s sedežem na Dunaju, ki bi zastopala interese vseh avstrijskih čebelarjev. Predsednik shoda se je udal v toliko, naj bi se vsa nemška čeb. društva v Avstriji združila v tako zvezo in za svoje glasilo naj bi imela „Bienen-vater-ja“, a jaz sem ugovarjal temu predlogu, trdeč, da imamo vsi avstrijski čebelarji jednake interese ter da naj bi zveza avstrijskih čebelarjev obsegala tudi Čehe, Slovence in gališke Poljake. V tem smislu sta govorila tudi stotnik Zenker, ki nam je že znan po njegovem članku „Kmetijsko združništvo in čebelarstvo“ v 9. in 10. številki letošnjega „Čebelarja“ ter učitelj kmetijstva Bassler ml. Sklenilo se je delovati na vse strani na to, da se uresniči kdaj ta misel o splošnem združenju. S tem bi bil napravljen v čebelarstvu na Avstrijskem velik korak naprej. Ako kdaj potem taka združena moč stopi pred ministerstvo ter se mu predstavi kot važna „predstraža kmetijstva“, kot se je izrazil nekoč sloveči Chateaubriand, potem bo tudi ono kaj bolj skrbelo za zboljšanje in povzdigo čebelarstva, kakor je skrbelo zdaj.

Po shodu je imel odbor štajerskega odbora sejo, h kateri sva bila tudi midva z gosp. Kurbusom povabljena. Stotnik Zenker je povedal, da se je odbvr bavil z misljo, delati ua to, da bi pristopili tudi štajerski slovenski čebelarji k društvu, katerim bi se, če bi jih bilo dovolj, predstavila „Oesterr. ungar. Bienenzeitung“ v slovenščino. Pojasnila sva z gosp. Kurbusom, da smo kranjski, štajerski, koroški in primorski slovenski čebelarji že združeni v slovenskem čebelarskem društvu, čegar glasilo je „Slovenski čebelar“. Takoj, kadar bodo potrjena nova razširjena društvena pravila, na podlagi katerih se bodo snovale lahko podružnice, se bo najbrže ustanovila za celo Spodnještajersko ena sama, a močna podružnica slov. čebelarskega društva, ki bo dobivala tudi jeden del deželne podpore, katero dobiva zdaj štajersko čebelarsko društvo samo v svojo blagajno, slovenski čebelarji pa ne dobe novčiča. Poslej se bo morala podpora na vsak način primerno deliti, ker so jednako potrebni nemški kot slovenski čebelarji. Odbor je uvidel, da je vse to prav in pravično in je odstopil od misli, združiti slovenske in nemške čebelarje, kar je dejansko tudi skoraj nemogoče, kakor je tudi nemogoče, da bi si slo-

venski štajerski čebelarji ustanovili svoje samostojno društvo. Kaj pa je društvo brez društvenega glasila? Menda ravno takšno, kakor vera brez del — mrtvo! Da bi si pa samo štajerski slovenski čebelarji izdržavali svoj list, to more misliti samo ta, ki ne vé, koliko stane taka stvar. Sicer pa ta ideja ne more biti resna, čeprav mi je pisal o nji neki cenj. sotrudnik. Jaz le toliko rečem, da bodimo vsi slovenski čebelarji veseli, da imamo svoje društvo in društveni list! To podpirajmo vsak po svojih močeh in ne bodimo tako prekvato brezbrizni! Ali jih res ni izmed več tisočev slovenskih čebelarjev vsaj tisoč toliko zavednih, da bi pristopili k društvu?

Odbiranje in vzgoja plemenskih matic.

(Ant. Žnideršič.)

(Konec).

Po načinu američanskih čebelarjev odvzame se panju, kateri nam je zaradi kateregasibodi vzroka zaostal, ki je pa vendar pri srednji moči matico, in vse sate z zalego, raz katero se je omelo čebele, iz panja. Matico se pa uniči, zaležene sate razdeli se drugim panjem. Ostanajo mu tedaj le sate z zalogo in prazni sate. Iz enega naših izbornih plemenjakov vzamemo sat z zalogo v vseh stadijah, to je z jajčki, ličinkami in zaprto zalogo ter ga obesimo v sredo satov gori imenovanega panja.

Čebele lotijo se, ko so se začutile brezmatične, z vso vnemo vzgoje matic, ker pa nimajo razven tistega sata, katerega smo jim iz svojega najboljšega plemenjaka dali, nikjer nič odprte zalege, vzgojile nam bodo na tem satu obilo matic. Za vzgojo matic izbrale si bodo čebele tri dnevne ličinke, nad katerimi sezidajo stolpiče, ki so vsled tega vže deseti dan zreli za okuliranje.

Na isti način vzgojili si bi matice tudi lahko v svojem dobrem plemenjaku s tem, da bi jim kar njihovo matico strli, ali jo pa kakemu drugemu dali. Ker pa vemo, da bi stem, ker se v panju skoz več tednov ne izleže nobenih novih bitij, svoj dobri plemenjak občutno oslabili, zbrali smo si tak panj, pri kateremu nimamo toliko škode.

Švicarska metoda, kateri se zdi čebelarjem do danes najpopolnejša, je ta, da dajo onemu srednjemočnemu panju, katerega smo gori opisali, namesto sata z zalogo v vseh stadijah, sat s samimi jajčki. Oni trdijo, da so matice, katere so od prvega dne, ko se pričnejo razvijati iz jajčeka, krmljene z matično hrano, na vsak način boljše, kot one, katere čebela iz tridnevnik ličink vzgoje. Sate s samimi jajčki dobé na ta način, da dajo plemenjaku v sredo gnezda lep od solnca segret prazen sat ter pitajo čebele prvi in drugi dan z $\frac{1}{10}$ v vodi razredčenega medu. Matica dotičnega panja nanese v sat jajčka, na kar ga tretji dan dajo v sredo za vzgojo določenemu brezmatičnemu panju.

Brezmatični polk nastavi res vže prve dni nad jajčki matične stolpiče, iz katerih bi štirinajsti dan matice izlezle. — so torej trinajsti dan zreli za okulirati.

Pozabiti ne smemo omeniti pri tej priliki načina vzgojevanja matic, ki se je do sedaj uporabljal. Panj pregradil se je na več prostorov. V vsakega teh prostorov obesilo se je par satov z zalego in peščico brezmatičnih čebel. V vsakemu posameznemu oddelku vzgojile so si potem čebele svojo matico. Ta način zavrača se zaradi tega, ker je družinica čebel preslaba, da bi si zamogla izrediti dobrorejeno matico. In če ni otrok dobro rejen, to ve vsak, da ne bo nikdar iz njega orjak. Če smo tedaj v gornjem odstavku rekli, da naj se vzame za vzgojo matic srednjemočan polk, nismo s tem mislili na naše kmečke panje, temveč na Gerstungove. Kak je v tem panju srednjemočan polk, to je onemu znano, kdor čebelarji v Gerstungovih panjih.

To bi bili tedaj v glavnem načrtani različni načini razplodovanja matic iz naših najboljših plemenjakov; ostalo bi nam pa še, se poučiti o nadaljnjih sredstvih naprednega čebelarstva pri tem delu.

Povedali smo gori, da je treba zreli stolpič en dan preden se matica izleže, okulirati (udelati) v sreden sat onega panja, kateremu hočemo staro, ali sploh slabo matico namestiti z boljšo mlado.

To res ni nikaka posebna težava, a vprašanje je, se li matica srečno oplemeni ali ne, a dvomljivo je tudi, bo matica, ki je sicer dobre matere, tudi vse njene dobre lastnosti imela? A tudi v tem znajo si čebelarji pomagati. Namesto da bi stolpiče, katere na ta ali drug način pridobijo, okulirati naravnost v panj, čigar matica je slaba, odvzamejo panjem, kamor se to lahko brez velike škode zgodi, tolikov satov, kolikor imajo matičnih stolpičev na razpolago. Ti sati s čebelami morajo imeti nekoliko medu, in kolikor mogoče več zaprte, zrele zalege. V vsak posamezen sat okulirajo po en stolpič. Za vsak sat napravijo si posebno škrinjico, katera je visoka in široka kakor panji, iz katerih so okvirje vzeli, globoka pa le 45 mm znotraj. V take skrinjice obesi se posamezne okvirje. Da se pa matico večkrat, brez posebnega motenja čebel, pregleduje, zapre se omenjeno skrinjico obojestransko z dvema šipama. Ena teh šip je trdo pribita, drugo pritrdi se pa s štirimi lesenimi klinčki, katere je mogoče izdreti, da se šipo lahko odstrani, kadar se ima v notranjem kako opravilo. Na gornjem delu te škrinjice zvrta se dve, kake 3 cm široki okrogli luknji; skozi eno teh pita se čebele po potrebi, pri drugi pridene se pa matico, kadar smo prvo matico odstranili ali porabili. Na straneh skrinjice izreže se žrelo.

Te skrinjice bi čebele malo varovale pred mrazom, ako bi jih vsako posamezno kam postavljali. Zaradi tega jih je treba po več skupaj združiti. To se napravi s tem, da se zbije tako velik panj, za kolikor skrinjic ga potrebujemo. Ta panj naj bo v notranjščini malo višji, kot je za zabojčke potreba, zato, da postavimo lahko v notranje pitalne steklenice. Panj mora imeti, če je na prostem, tudi streho. Ob straneh zvrta mo na onem mestu, kjer so žrela v zabojčkih, tudi žrela v panj. Spomniti pa moramo, da ne smejo priti vsa žrela v doljno vrsto, napraviti jih moramo nekaj pri tleh, nekaj na sredi, a nekaj tudi na nasprotni strani. Pod žrela pridejo, kakor po navadi, brade. Vsako žrelo pobarvati moramo z različnimi živimi barvami, da se dobro razločujejo in da nam matica po prašenju (oploditvi) v tuj panj ne zabrede.

O priliki prinesel bo „Čebelar“ slike in natančni opis vzgojevalnega panja, da bode čitateljem možnost dana, si take doma izgotavljati.

V vzgojevalnem panju mogoče nam je konstatirati, se je li matica izlegla ali ne; tudi natančni dan rojstva lahko doženemo, ker imamo ves sat, ne da bi nas čebele kaj nadlegovale, pred očmi in ni treba matice nikdar dolgo iskati. Enako tudi lahko doženemo, se je li matica oplemenila ali ne. Mogoče nam je tudi matično sposobnost dognati. Matična sposobnost je glavno pri plemenskem vzgojevanju. Res je, da so potomke dobre matere navadno tudi dobre, a vendar zanesljivo povsem to ni. Če tedaj matica tega ne doprinaša, to je, če ni zalega obsežna, redna in brez vse napake, proč ž njo.

V kratkih potezah podano je čebelarjem navodilo, po katerem se mu je ravnati, ako si želi kedaj vzgojiti na svojem čebelnjaku pasmo, ki mu bo koristi donašala. Če vže sam nima razplodilnega materjala, oskrbi si ga lahko pri kakem sosedu čebelarju, kateri ima morda bolj sposobno pleme, kot je njegovo. Le tujih čebel ne med domače! Če bodemo hodili po tej poti, ki je edino prava, vzgojili, zboljšali in oplemenili si bodemo naše pleme v takej meri, da nam bo tujec rad drago plačeval naše čebele; izgojili si bodemo pasmo, katera je bila uže dosedaj, ki bo pa z umno razploditvijo še bolj na glasu. Kot svarilo bodi nam tožba starih čebelarjev, kateri pravijo, da je pač nekdanj tudi čebelarstvu sreča cvela, sedaj je pa od leta do leta slabše. Ne poslušajmo onih, ki pravijo: „Kaj pa nese čebelarstvo? Jaz imam tudi čebele, in nesijo mi pa nič, povzročajo mi pa stroške“.

Seveda oni, ki ima stare panje, za katere ne skrbi več, kot da spomladi in poletu roje, v jeseni pa med pobere, tak naj le ob vse pride, ako ne mara napredovati. Nikakor naj ne misli, da se da brez dela kaj pridelati. Le pridnemu in vstrajnemu človeku je sreča mila.

O tem predmetu dalo bi se še mnogo koristnega in zanimivega pisati, zlasti nam bodo imponirale švicarske plemenske postaje, kamor pošiljajo čebelarji svoje devične matice h parityi s tamošnjimi plemenitimi troti. Kedaj bodemo mi to dosegli — — — — kdo ve?

Dopisi.

Iz Podutika. — Koncem leta poročam „Čebelarju“ o letošnji čebelarški letini v našem kotu. Roji so bili zavoljo neugodne spomladi nekoliko kasneji, pozneje pa je bilo vreme ugodno in čebele so se prav dobro množile. Znano Vam je, gospod urednik, da sem si tudi jaz naredil nekaj gerstungovcev, a kmalu bi me neki gospod ustrašil, češ, rojili ne bodo. V teh dveh letih, kar imam te panje, sem se pa vendar prepričal, da temu ni tako, temveč so mi rojili v istem času, kot drugi panji. Lanska letina je bila glede medu pri nas prav slaba in ni čuda, če sem pustil tudi nekaj bolj slabih gerstungovcev, to je premajhnih rojev za te panje. Kjer je malo medu — sem si mislil — je kmalu dovolj čebelj, zatoraj omenjenim panjem jeseni nisem dodal čebel iz drugih kasiranih panjev, kakor sem jih dal težjim gerstungovcem, vendar so mi vsi porojili, jeden celo štirikrat. Res se je ta zelo izrojil, pa ker je imel še veliko zalege in sem mu potem dodal iz družega močnejšega panja

dva zaležena sata, se je tako opomogel, da je tudi on, jednako svojim drugim tovarišem, ob ajdovem „metlo vlekel“. Jedenkrat vsaj bi rad dočakal dobre letine, jedne prav dobre ajdove paše, da bi videl, koliko je tak orjak v stanu skupaj navleči, vsaj so mi gerstungovci že letošnjo jesen, ko je bilo ob ajdi samo nekaj ugodnih dni, dali tako težke sate, da bi moral imeti vsak čebelar veselje nad njimi. Oh, to je bil močan curek iz izmetalnice!

Splošno sem z letošnjo čebelarstvo letino lahko zadovoljen in to želim tudi drugim tovarišem čebelarjem, katere vse kot prijatelje pozdravljam.

Gašper Bizjan, čebelar.

Iz Grahovega. — Letos bi bila tu lahko za nas čebelarje prav dobra letina, ako bi ne bilo toliko dežja. Ajde še ni bilo nikoli toliko sejane kot letos, prašne in striščne, a dež, ta dež je pokvaril vse. Meni je najmanj za 100 gld. medu požrl. 150 panjev sem imel; pri dobri paši bi povprečno lahko vsak panj nabral 1 kg medu — v treh tednih, recimo, v katerih je deževalo. Seveda je to preskromno računano, a vendar je že to velika škoda. Ajda je letos tako zelo medila, kot že zdavnej ne, in ravno so začele čebele nositi, jaz pa računati brez „birta“, ko pride dež in ostavi branje, meni pa izbriše račun.

Jaz nagovarjam vedno in povsod naše ljudstvo, naj sejejo ajdo, in res so jo letos precej sejali, zlasti v sosedni, deset minut oddaljeni vasi Žirovnici. V tej vasi so kmetje zdržni, vse vsejejo skupaj, tako, da ni na vsaki drugi njivi kaj drugega, ampak imajo krompir skupaj, rež skupaj i. t. d. Za režjo so sejali ajdo; bil je toraj lep kompleks z ajdo obsejan. Čebele niso letele, kot navadno pravimo, ampak kar vsipale so se proti njivam. Zadnji dan pred dežjem — bilo je okoli 10. ure dopoludne — jelo se je oblačiti, in zdaj so jele čebele vreti od one strani, kjer je bilo največ ajde. Bile so tako polne, da so bile kar mastne, in zaradi teže so kar cepale pred čebelnjakom, da je bilo vse črno po tleh. Mnogo se jih ni moglo več vzdigniti in te je umoril dež. Tisoče in tisoče je bilo ta dan izgubljenih. Srce me je bolelo, ko sem videl, kako jih dež ugonablja in voda odnaša. Nekaj časa sem jih poberal, a kaj se hoče proti takemu številu.

Od tega dne ni bilo več paše; ajda je cvetela — v dežju. Up je šel po vodi! Kljub temu so nabrali nekateri panji zadosti za prezimovanje, nekaterim sem še odvzel, zlasti gerstungovcem. Izrojenci in prvi zgodnji roji so bili težki, drujci in zadnji roji pa za nič.

Rojile so čebele letos prav malo; še nikdar nisem imel primeroma tako malo rojev in toliko jalovcev. Spomladi že od leta 1893. ni bilo za čebele prav ugodne, a jeseni so bile boljše. Upajmo, da bo prihodnje leto vreme vedno ugodno, potem me račun ne bo varal, ker tako dobrih ljudstev in toliko še nisem ozimil. Če ne pride kaka posebna nesreča čez nje, bodo imenitni plemenjaki, vsaj jih ima izmed 112 samo 12 lanske matice, vsi drugi pa letošnje. Posebno pa sem radoveden, kako se bodo obnašali oni gerstungovci, ki so imeli še dne 25. in 26. septembra na par satih po nekaj jajčkov. Matice, ki v tem času še zalegajo, niso nekaj navadnega, zato bom prihodnje leto poročal o njih in njih otrocih.

Hinko Likar.

Raznoterosti.

Falbova vremenska prerokovanja. Marsikaterega čebelarja že zdaj skrbi, kakšna bo prihodnja spomlad. Falb, ki ima prihodnost vremena za celo leto naprej baje v malem prstu, prorokuje: Letošnja zima bo posebno mila. Januar bo gorkeji, kot bi moral biti po navadi ter bo razmeroma malo snežilo; tudi to ve, da bo ta mesec suh. V februarju pa bo več snega, akoravno ne bo tako mrzlo, kot je sicer v tem mesecu. To nas sicer še prav malo briga, kakšen je januar in februar in nas bi še prav nič ne strašilo, če bi prorokoval tudi hudo zimo, vsaj bi bilo popolnoma prav, da je zima res zima, a ne ugajajo nam Falbova naslednja prerokovanja. Pravi, da bo v marcu dovelj dežja in snega, a v drugi polovici več, kot v prvi. Toraj bi bilo za nas čebelarje ravno narobej prav. April bo mrzlejši še kot njegov prednik, čeravno ne bo toliko snega. Brrr! kje neki dobiti kožuščkov za naše čebelice? Navadni človek bi mislil: no če marec doprinese, kar navadno zna, in če je še april tako strašno neugoden, bo vsaj maj in juni lep. Toda temu po Falbu ne bo tako, ampak bo v teh dveh mesecih veliko in hudih neviht, kar bi bilo čebelam in nam vse prej kot ljubo. Krono pasjih dni pa bodo imeli: 24. januar, 22. februar, 10. marec, 8. april, 7. maj in 6. juni. — Mi pa upamo, da bo ravno prihodnja spomlad prav lepa. Koncem junija bomo videli, kdo ima prav, mi čebelarji ali Falb. Bog dal, da mi!

Čebelarstvo v zahodni Sibiriji. „Mraz je kot v Sibiriji“ — tako se včasih tudi pri nas sliši po zimi, kadar imamo že blizo 20° R mraza, ali morebiti kako stopinjo čez, kar se pa le redkokdaj pripeti. A kaj bo naš mraz proti sibirskemu, ki doseže včasih celo 40 in več stopinj R. Vendar kljub silnemu mrazu in dolgi zimi — sedem mesecev leži sneg — je poletje zelo vroče. Prave spomladi in jeseni, kakor pri nas, ni; vročina se prične sredi maja in neha v septembru. Med dajo večinoma lipe, katerih je v brezkončnih gozdih 17 vrst, ki v različnem času cveto. Lipov les rabijo tudi za panjove in za staje, v katerih prezimujejo čebele. Čebele porabijo kljub dolgi in hudi zimi razmeroma malo. Čebelarji so skoraj vsi čebelarji po poklicu ter čebelarijo največ z ameriškimi panjovi, katere postavljajo posamezno na prostem, kot stojake. Devajo pa po 5 do 7 rojev skupaj, katerim odvzamejo razven jedne, vse matice, in jih imajo potem nekaj dni v hladnih kletih, da jim ne uidejo, kar se sicer rado zgodi; za uhajače imajo v gozdih na drevesih privezana izvotljena dupla ali panje, v katere se prav radi naselijo. Ti velikanski, po 7 kg težki roji, pa tudi v največji meri izkoristijo dobro lipovo pašo, in čeravno léte zavoljo vročine navadno le do 11. ure dopoldne in potem pozneje popoldne, vendar jim odvzemo povprečno vsako leto po 45 kg medu v satju, katerega prodajajo po 75 kr. kilogram. — Tartari pa čebelarijo po stari šegi še izključno v drevesnih panjih, katere imajo privezane z vrmi iz lipovega ličja na drevesih v bližnjih, včasih tudi precej oddaljenih gozdih. So čebelarji, ki imajo po 600 in še več takih panjev. Nasproti našemu kranjskemu načinu naj bode pohvalno omenjeno, da Tartari nikdar ne moré svojih čebel, marveč jih le spodrezujejo, in če treba, združujejo. Vsa čast Tartarom!

Ali je kdo izmed naših udov tudi ribič? Temu bodi povedano, da se postrvi zelo radi love na trote. To je urednik „Čebelarja“ pred kratkim časom bral, a je že pred par leti v Gameljšici ujel veliko postrvi na to vado, posebno meseca julija; trnek pa mora biti zelo majhen, še nekoliko manji, kot za kobilice.

Švica je imela v aprilu tekočega leta 242.411 plemenjakov. V dobrem letu pridela 37.500 metričnih centov medu, toraj za 375 železniških vagonov. Ta sladki pridelek bi bil med brati vreden 6 milijonov kron. — Bog vé, za koliko bi pridelali Slovenci medu, ko bi čebelarili z veliko mero, kot čebelarijo večinoma Švicarji in ko bi — — — tako znali!!

Na mesto umetnih medsten se da kaj dobro porabiti izrezano satovje iz kranjskih panjev, ker je ne le ceneje, ampak tudi boljše, ker je popolnoma izdelano. Za vložitev praznega satovja v satnike ni treba nikakih posebnih priprav. Zadostuje oster, tanek nož, katerega je večkrat pomočiti v vodo, potem ravnilo in goreča voščena sveča. Paziti je le, da ni satovje krhko, ampak ogreti ga je v sobi ali na solncu in da niso celice obrnene navzdol. Izboknjeno satovje je preje uravnati in tako odrezati, da gre v satnik tesno, potem je lepljenje brez potrebe.

Muhič.

Veranda ali lopa pred panjem nepotrebna. Kako potrebno je pomisliti preje, preden se naroči kaka čebelarska novotarija, kaže jasno Preussova iznajdba, t. j. obširna mrežasta škatlja, ki se ob neugodnem vremenu, ali kadar se je takega bati, postavi pred panj, da čebele ne morejo na prosto. Umevno je, da se jih le nekaj vrne nazaj v panj, večina se zaletuje v mrežo toliko časa, da omaga. Boljša je pač taka priprava, kakor nič, toda dokaj pametnejše in cenejše se mi vidi, kar priporoča nekdo drugi, da naj se panji ob takem vremenu spredaj zapro, zadaj pa dà toliko prostora in duška skozi mrežo v končnici, da se ne prehlade in ne vznemirijo. Svetloba jih ne izvabi iz panja, ker je v čebelnjaku tema in nobena čebela se ne ubije ali izgubi.

Muhič.

Napajanje čebel. Za poletno napajanje skrbi pač vsak čebelar, če ne drugače, s tem, da postavi pred čebeljak plitvo korito in tako prikrajša čebelam pot do potrebne vode. Po zimi čebele ne rabijo vode, ker nimajo zalege. Toda spomladi, ko so zastavile zalego, potrebujejo je od dne do dne več. Čebele izletavajo, naj si bo mraz ali veter ali dež ali celo sneg. Ker se ne vrnejo s potrebno pijačo, izpijo ostale v panju zalego, da si podaljšajo življenje, v prihodnje pa so z zaleganjem previdnejše in skromne. Tak panj zaostaja celo leto, zato je vedno nekaj takih jalovcev v uljaku. Kako zelo potrebujejo čebele vode, prepričaš se lahko spomladi, kadar pozno še zapade sneg in si ne upajo izleteti. Kako hlastno ti posrkajo kapljo vode, katero si kanil na panjevo brado. V takem slučaju denem med dva panjova spredej tikoma pod brado koritce z osoljeno vodo; iz vode pa napeljem bombažast stenski, porhant ali flanelast trak čez brado v panj pod čebele. Kakor v luči olje, tako vleče tukaj stenski trak, seveda le kakih 10 cm visoko. Stenski trak mora biti preje v vročem lugu dobro opran, sicer ne pije vode, ker se ga drži maščoba.

Muhič.

VABILO

k

občnemu zboru „Slovenskega čebelarkega društva“,

ki bode

v petek, dne 27. decembra 1901 (na Šentjanžev dan) v mali dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani. Pričetek ob 9. uri dopoldne.

VSPORED:

- 1.) Otvoritev shoda po predsedniku.
- 2.) Poročilo predsednika in tajnika.
- 3.) Poročilo blagajnika.
- 4.) Volitev predsednika.
- 5.) Volitev odbora.
- 6.) Predlogi in nasveti.*)

Po zborovanju bo predavanje o važnem odstavku napredne čebeloreje.

Ljubljana-Barje, na dan sv. Miklavža 1901.

Fran Črnagoj, t. č. predsednik.

*) Predlogi in nasveti naj se pošljejo odboru vsaj tri dni pred občnim zborom.

Listnica uredništva.

Gosp. V. iz O. pri K.: Proti Vašemu panju, ki je jako praktičen in je tudi velike mere, nimamo prav čisto nič, mi priporočujemo v prvi vrsti gerstugovce zato, da bi imeli tudi Slovenci kolikor mogoče jednotni način čebelarjenja in ker ima ta panj splošno veliko prihodnost, ker je v resnici dober in praktičen. — Gosp. L. v K.: Vaš dopis pride na vrsto v prvi številki prihodnjega leta. Hvala zanj! — Je pa zastalo še nekaj druge tvarine za »Čebelarja«, ki jo priobčimo prihodnje leto. Tudi poročilo o potovalnem shodu čebelarjev in razstavi v Vratislavu je moralo za sedaj izostati. — Vsem častitim udom želimo vesele praznike in srečno novo leto! — Na svidenje na občnem zboru!

Frančišek Ježek v Poljanah, pošta Št. Vid nad Ljubljano ima na prodaj med pitancec: cel škač skupaj *ky* po 1 K 10 h, na drobno *ky* po 1 K 20 h; manj kot 5 *ky* ga ne oddaja.

Kazalo in imenik v prihodnji številki.

Vabilo na naročbo.

Častiti udje se uljudno prosijo, naj ostanejo še prihodnje leto zvesti društvu in kmalu pošljejo udnino, da se pošiljanje lista pravočasno uredi.

Odbor.

Udnina (1 gld.) in reklamacije naj se blagoizvolijo pošiljati gospodu Avg. Puciharju, faktorju Blasnikove tiskarne v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slov. čebelarja“ Frančišku Rojini, nadučitelju v Smartnem pri Kranju.